

1.4.Торгівельні раунди ГАТТ та СОТ

Таблиця 1.

Торгівельні раунди ГАТТ/СОТ		
Рік	Місце проведення	Кількість країн-учасниць
1947	Женева	23
1949	Аннесі	13
1950-1951	Торкі	38
1955-1956	Женева	26
1960-1961	Женева (раунд Діллона)	26
1964-1967	Женева (раунд Кеннеді)	62
1973 -1979	Женева (Токійський раунд) відкрит у Токіо	102
1986 - 1994	Женева (Уругвайський раунд) відкрит у Пунта-дель-Есте, Уругвай	123
2001-	Женева (Доха раунд) відкрит у столиці Катар – Дохі	149

ТЕМА 2. Основні принципи регулювання міжнародної торгівлі

1. Основні угоди системи СОТ
2. Багатосторонні угоди з торгівлі товарами
3. Принципи міжнародної торгівельної системи

2.1. Основні угоди системи СОТ

На сьогодні СОТ дійсно розробила основу світової торговельної системи та виконує основні функції щодо підтримки її життєздатності. На сучасному етапі для будь-якої країни, що прагне інтегруватися у світове господарство є необхідним членство в СОТ.

Країни-члени СОТ взаємодіють в межах недискримінаційної системи, де кожна країна отримує гарантії справедливого і прогнозованого ставлення до її експорту на ринках інших країн, зобов'язуючись при цьому забезпечувати такі ж умови для імпорту на свій внутрішній ринок. Основні правила і принципи СОТ містяться в багатосторонніх торговельних угодах, які розповсюджуються на торгівлю товарами і послугами, а також торговельні аспекти прав інтелектуальної власності, розв'язання торговельних суперечок та механізм огляду торговельної політики. Угоди СОТ були ратифіковані парламентами всіх країн-учасниць.

Структурно документами системи СОТ є:

- Заключний акт, який утілює результати Уругвайського раунду багатосторонніх торговельних переговорів;
- Марракеська угода про заснування Світової організації торгівлі (Угода СОТ);
- Декларації Рішення міністрів та заяви;
- Домовленість про зобов'язання у сфері фінансових послуг.

2.2. Багатосторонні угоди з торгівлі товарами

Таблиця 2

Багатосторонні угоди з торгівлі товарами

Назва угоди	Основний зміст
Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1994 року	Визначає основи режиму торгівлі товарами, права та обов'язки членів СОТ в цій сфері
Угода про сільське господарство	Визначає особливості регулювання торгівлі сільськогосподарськими товарами і механізми застосування заходів державної підтримки сільськогосподарського виробництва і субсидування експорту
Угода про заснування санітарних та фітосанітарних заходів	Визначає умови застосування заходів санітарного та фітосанітарного контролю
Угода про текстиль та одяг	Визначає особливості регулювання торгівлі текстилем та одягом
Угода про технічні бар'єри у торгівлі	Визначає умови застосування стандартів, технічних регламентів, процедур сертифікації
Угода про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи	Містить положення, спрямовані на ліквідацію і недопущення наслідків інвестиційних заходів, що можуть спричинити обмеження або порушення торгівлі
Угода про застосування Статті VI Генеральної угоди з тарифів і торгівлі 1994 року	Визначає правила порушення і проведення антидемпінгових процедур
Угода про застосування Статті VII Генеральної угоди та тарифів і торгівлі 1994 року	Визначає правила оцінки митної вартості товарів
Угода про перевідвантажувальну інспекцію	Визначає умови проведення перевідвантажувальних інспекцій
Угода про правила визначення походження	Визначає принципи і порядок визначення походження товарів
Угода про процедури ліцензування імпорту	Встановлює процедури і форми ліцензування імпорту
Угода про субсидії і компенсаційні заходи	Визначає умови і процедури застосування субсидій і заходів, спрямованих на боротьбу із субсидіюванням
Угода про захисні заходи	Визначає умови і процедури застосування заходів щодо протидії зростаючому імпорту (у разі загрози шкоди вітчизняному виробнику)

2.3. Принципи міжнародної торговельної системи

Основними правилами і принципами СОТ, які відображені в багатосторонніх торговельних угодах є:

- торгівля без дискримінації, тобто взаємне надання режиму найбільшого сприяння (РНС) у торгівлі та взаємне надання національного режиму товарам і послугам іноземного походження;
- забезпечення передбачуваності й прозорості (транспарентності) торговельного режиму шляхом моніторингу торговельної політики й обов'язковості повідомлення (нотифікації) про торговельні міри, що вводяться;

Ключовими принципами багатобічної системи є недискримінація й транспарентність.

Недискримінація – найбільш важливий і універсальний принцип, що виходить із необхідності створення максимально рівних умов для вільної конкуренції товарів і послуг, незалежно від країни виробництва.

Дискримінація в міжнародній торгівлі найбільше очевидно проявляється у двох напрямках – дискримінація між окремими країнами й дискримінація між національними й іноземними товарами, послугами, фірмами. Відповідно в рамках багатобічної системи недискримінаційний характер застосування інструментів торговельної політики забезпечується на основі двох найважливіших принципів: принципу режиму найбільшого сприяння (РНС) і принципу національного режиму.

Транспарентність – один з найбільш важливих принципів, що лежить в основі системи багатобічного міжнародного регулювання зовнішньої торгівлі. Транспарентність – забезпечення прозорості системи регулювання зовнішньої торгівлі. У широкому змісті це означає доступність інформації про заходи щодо регулювання, їхня ясність і однозначність як самих норм, так і правил їхнього застосування.

ТЕМА 3. Уніфіковані правила міжнародної торгівлі

1. Система правил міжнародної торгівлі товарами
2. Тарифне регулювання в рамках СОТ
3. Нетарифне регулювання в рамках СОТ
4. Спеціальні умови застосування правил ГАТТ відносно найменш розвинутих країн
5. Правила застосування технічних стандартів
6. Правила застосування санітарних та фітосанітарних норм у міжнародній торгівлі товарами

3.1. СОТ є організаційно-правовою основою системи міжнародної торгівлі. Організація формує міжнародні правила, яких країни-члени повинні